

Viegershölz

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill.
Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .

Felolvasó szerkesztő:
MEGEDŐS LORÁNT.
Kiadók és lapfuttatók:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Az exlexes választások.

Debreczen, március 25.

A vádak között, amely bizonyára sokszor föl fog csendülni az ellenzéki beszédekben, a választó-polgarok között, a legsúlyosabbak egyike az, hogy a kormány költségvetésen kívüli állapotban, ex cetero oszlatta föl az országgyűlést. Ezen vád alaptalanságát már ezen a helyen egy ízben kimutattuk, bebizonyítottuk, hogy a törvényre való hivatkozás, a törvény szelleme és betűje egyaránt mennyire meghazudolja azokat, akik a föloszlatásból vadat igyekeznek korholni a kormány ellen. Világosítsuk meg most a kérdést az etikai oldaláról.

Az a költségvetési jog, amelyet a parlamenti merénylet okozójával is szeretnek fölhozni, egy nagyszerű, egy hatalmas bátya volt valamikor. Ezt a bátyát azonban lerombolták azok, akik most azt képzelik, hogy még fennáll és védelmezik; mint a csakugyan bátya volna. Ők lerombolták le és nem akarják elismerni, hogy már nincsen, csak éppen a romjai hevernek még a törvényhozás porondján.

Addig, amíg az első exlex be nem következett, azt hittük, hogy abban a pillanatban, melyben elkövetkezik a költségvetés nélküli állapot, megszűnik az

állam lélegzétvétele, megfulad minden, a tisztviselők nem kapnak fizetést, megáll a vasút, megáll a posta, mert senki sem mer majd az állampénzből csak egy fillert is kiutaványozni. Addig, amíg ezt hittük, igen nagy, igen súlyos jelentősége volt az indemnitásnak és azoknak a törvényes korlátoknak, amelyek között a király házfelosztási felségjoga megszorult. Ma azonban ezt a jogot más nézőpontokból kell már mérlegelni, mert kormányok jöttek, kormányok mentek és az exlex nem a litotta meg az állam lélegzétvétele, sőt azok, akik legjobban harcoltak a törvénytelenség ellen, maguk is kénytelenek voltak beleesni a törvénytelenség bűnébe.

Az indemnitás megtagadásának most már nem az lett az értelme, ami azelőtt volt, hanem más, új értelme van. Eddig, ha indemnitást adott az országgyűlés, ez azt jelentette, hogy: jól van, kormány, ha nem tudtad elkészíteni a költségvetést törvényes időben, hat adunk neked egy hónapig vagy két hónapig felhatalmazást arra, hogy utalványozhadd a felmerülő és a szükséges kiadásokat, de csak a múlt évi költségvetésmértéke szerint. Tenát az indemnitás szigorú korlátokat szabott, a kormány ezen felhatalmazás alapján nem költhetett saját tetszése szerint.

Amióta az indemnitást rendszeresen

megtagadja a parlament, a kormányoknak szabad kezet enged, a kiadásoknak nincs korláta és ha véletlenül kapzsi lelkű, roszindulatu emberek jutnak ilyenkor hatalomba, — igazán tönkre tehetnek az országot — mert arról talán beszélni sem kell, hogy a parlament akkor, midőn az exlexet megszünteti, mindig békésebb hangú atban van, mint akkor, amikor az indemnitást megtagadja és a békékötes természetével jár, hogy ilyenkor a felelősségrevonás enyhe és nagyon mérsékelt lehet csupán.

A Khuen gróf kormányának legelső törekvése az volna, hogy azt az erős bátyát, melyet az obstrukció lerombolt: a költségvetési jogot, újra felépítse, mert tévedés azt gondolni, hogy erre csak a nem etnek van szüksége, mert erre a koronának éppen olyan szüksége van, mint a nemzetnek.

A képviselőház föloszlatásának legelső célja az, hogy meg ebben az évben megvizsgálhassa a parlament a múlt évi zárszámadásokat és elkészíthesse az idei és a jövő évi költségvetést. És minthogy ex cetero van és minthogy az exlexet sehogy, semmiféle hatalommal megszüntetni nem lehetett, a kormány, a király igazán nem tengetett egyebet, mint azt, hogy ex cetero oszlassa fel a képviselőházat. Az a parlament, melynek többé a saját kormányától is megtagadta

Tavaszi ibolyák.

Irta: Aradi Kálmár.

Bruckmann Dénes adóvegrehajtot minden nap ebéd után egy külvárosi kávéház ablakán lehetett látni, amint puffdt, vörös ujjával az újságra fogóját szorította szívesen szűrésigette tekintését. Ezt a szorítást az év minden napján megengedte magának. Amikor a déli harangszó zommögése beszűrődött a fehérre meszelt burjánzó alakúvegen, Bruckmann Dénes egyetlen percet sem késve, letette a tollat a kalamárásra s gyorsan, szinte gépiesen lemosa vastag ujjairól a tentacsépeket, aztán egy kefevel, amelynek faburkolataról az utolsó szőrszálak is bucsuzni ké születtek, végigfutott a zsírfoltok különféle formáit magánviselő Ferenc József-kabátján. Nem mult e két perc s a kopcsos, rendetlen bajszu emberke, aki hamisítatlan típusa volt a havi hatvan-heven koronáért kórmoló hivatalnok uraknak, kint volt az utcán s a tülködő emberáradaton keresztül ideges magafeledkezéssel rohant hazafelé. Ilyenkor nem nézett se jobbra, se balra nem volt kíváncsi a mellette elhaladókra; ha valaki köszönt neki, anélkül, hogy megnevezte volna, ki üdvözölte, megemelte a kalapját s tovább rohant. Akármilyen történt az utcán, nem szakította meg az útját egyetlen pillanatra sem. Az ő kíváncsiságának nagyon szűk határai voltak; összefogialta azokat egyetlen kérdésben, melyet még hazaért, százszor is feltett magának: vajjon mit csinál Jolánka?

Jolánka Bruckmann Dénes egyetlen gyermeke volt. Negy év előtt ajándékozta meg vele a felesége s azóta a kis család minden boldogságát, reményét a leányában találta fel. Édeskes vonásokat viselt az arcán a gyermek; tomszi a kaja, a szőke, eszontos feje, a gesztenyebarna szinből kéklő-olivadó szemek s a kaprazatosan cilingó szőke haja az apja s az anyja típusának felismerhető keveréke volt. Bruckmann a boldog apák elragadtatásával csodálta gyermekét. Ha a kis leány valamit csacsogott, Bruckmann ugralt örömebe, s ujjongva mondotta feleségének:

— Hallottad? Ugy-e milyen okos a kis szentem, az én egyetlen kisleányom? Kinek van még ilyen gyermeke? Senkinek, csak nekem!

Olyankor pedig, ha nem számított mellettekeresete akad s bor került az asztalra, felzárított fanárával beszélt gyermekének jövőjéről. Maga mellé vonzolta feleségét, puffdt ujjait odatapasztotta az asszony kidomborító melléhez s ragyogó szemekkel nézett rá.

— Asszony, ugy-e boldog vagy? — mondogatta. — Szép, egészséges gyermekek vannak. Kell nagyobb boldogság egy háznál?

Az asszony csak bólintgatott a fejével, az ember pedig mindig jobban nekitűzött dött hangon folytatta:

— Igaz, szó sincs róla, több pénz is elérné a háznál. Belátom, hogy nagyon társalkodni kell, hogy mindennap feltalálhass valamit az asztalhoz. De mondom neked kis

nyám, hogy sokkal jobban van ez így, mintha még egyszer annyit keresnék s a feleségem fölé járhatna menne, meg aztán gyermekünk sem volna. Nekünk, hála az Istennek, nincsen semmi bajunk, egészségesek vagyunk, mint a makk, mosolygó, szép gyermekünk is van, akire rábízhatjuk öreg napjainkat . . .

Az asszony ilyenkor felnevetett: — Uyan, hogy beszélhetsz ilyet, te vén csacsó? Házem még aug négy éves Jolánka.

Az ember a fejét rázta:

— Nem baj. Ma még csak négy éves, egy év múlva öt éves lesz, tíz év múlva tizöt, húz év múlva pedig már doktoron lehet. Te persze el sem tudod képzelet, hogy mit jelent az, dok oráéne lenni. Majd én megmagyarázom neked. Első sorban dicőség az, je ent mennyivel boldogabbak leszünk ma, ha azt kérdezik majd: a doktor Bruckmann Jolan s maguk leánya?

Aztán Jolánka is az egyszerű irodista lányok s a tanítónék fölött fog állani. Diplomás kisasszony. Aztán annyi lesz a jövendője, hogy Bruckmann Dénesnek nem kell majd orog na jaira az eladósodott emberek fejétől kibújni a pártat, hogy az állam kasszája megteljen. Az ilyen kelemetlenségekkel járó hivatali hadd végezze csak mas, nem akinek doktornő leánya van.

Az asszony aztán néha közbete te:

— Hat te arra nem is gondolsz, hogy férjhez is kelene adni a leányukat?

Ez a kérdés rendszeresen elborította Bruck-

az indemnitást, nem követelheti a lehetlent és igaztalanul támad, mikor azt a kormányelnököt támadja, aki a budgetjog lerombolt bástyáját akarja újból felépíteni.

Ezt meg is értette az országgyűlésnek minden komoly tagja, megértette ezt a nemzet is és éppen ezért ez a vád a higgadtan ítélt választók előtt nem lehet alkalmas arra, hogy elhatározásukat irányítsa.

A debreczeni Gazdakör évkönyve

Beszámoló az 1909. évről.

A debreczeni Gazdakör most adta ki évi jelentését az 1909. évről. A jelentés beszámol az egy évi működésről és arról a tevékenységről, amelyet a kör a mezőgazdasági érdekek körül kifejtett Debreczenben. Megemlékezik a jelentés a tavalyi rossz gazdasági esztendőről, mely azonban nem gátolta a gazdatársadalmat abban, hogy érdekeit megővása céljából minél többször tömörüljön.

A gazdakörnek jelenleg 448 tagja van. Tartották a múlt évben felolvasásokat a kör könyvtárát is szaporították. Borvásárt is rendeztek, ezenkívül a balkánszerződés ügyében felszóltatták a gazdák érdekeit.

A jelentés a szervezkedésről szólva, így nyilatkozik:

Bár még élénkebb, bár még elevenebb lehetne körünk életének léktetése, azon reménnyel is tekintünk a jövőbe, hogy épp itt Debreczenben, a magyar gazdatársadalmi élet leghivatottabb helyén kifejezedei foglalkozást egy olyan erőteljes gazdaköri szervezet, mely meg tudja állítani a maga helyét, megtudja tartani természeti és helyi viszonyainál fogva hivatott előkelő pozícióját, feladatának megfelelően, mindezek felett megtudja védeni gazdaközönségünknek ez időszakra nagyon is mellőzött érdekeit.

A jelentés ismertetésére még visszatérünk.

mann arcát. Mélyen gondolkodni látszott s kedvetlenül mondotta:

— Nem akarok rá gondolni. Először az volt a tervem, hogy jó feleségnek nevelm kis leányunkat, de mentől mélyebben foglalkoztam a kérdéssel, annál tisztábban látom, hogy helytelen utakon járok. Látod, mi boldogok vagyunk, mert gyermekünk van. De hányszor torzalkodnánk, veszekednénk, ha nem volna közöttünk ez a szelid kis jószág, akiért elszenvetünk minden nélkülözést. Ha férjhez is skarnánk majd adni Jolánkát, ki venné el pénz nélkül egy szegény adóvégrehajtó leányt? Egy másik szegény örök. Talán egy másik adóvégrehajtó. Ma már hercegek, akik Hamupótkéket vesznek feleségül, csak a mesékben léteznek. Jolánkát mi annyira elkényeztetjük, hogy neki, mire asszony lenne, sokkal magasabb igényei volnának, mintsem hatvan-hatven koronából harminc napon át tudna tengődni férjével és esetleg gyermekével... Csak hallgass rám, jobb lesz így, sokkal jobb lesz. Inkább mi nélkülözünk még husz évig, hogy aztán mi is, meg a gyermekünk is boldog legyen.

Rendesen meg is állapodtak abban, hogy Jolánkát doktorának taníttatják ki. Ezek a családi tanácsok este folytak le, mert a déli ebédidő fe használatát saját szórakozására tartotta fenn Bruckmann Dénes. Délben hazarohant a hivatalból s amíg a felesége feltárlta a levelet, a gyermekével játszadozott, aztán öt perc alatt elfogyasztották az ebédet s egy külvárosi kávéházba sietett, ahol az egyik ablakmélyedésben külön asztal volt fenntartva

Harc a mandátumért.

Justh Gyula ellenjelöltet kapott.

Kortársvilág országiszerte.

A politikára teljesen ráborult az ünnepi hangulat. A pártkörök üresek, csak azok a kevesen jártak fönn ma este, akik a fővárosban töltik az ünnepet. A mai nap krónikája tehát nem jegyezhető föl semmi érdekes eseményt, e helyen csupán azoknak a híreknek a regisztrálására kell szorítkoznunk, amelyek a választási mozgalmakról, az újszabban megejtett jelölésekről érkeztek a mai nap folyamán.

A választási mozgalmak eseményei között talán az a legérdekesebb, mely a budapesti IV. kerületi, a belvárosi mandátummal van kapcsolatban. Mint ismeretes, a nemzeti munkapárt itt Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnököt jelölte, Polónyi Gézával, a kerület eddigi képviselőjével szemben. Polónyi Géza maga is érzi, hogy a Belvárosban egészen bizonyos a bukása, sietett tehát Léván is jelöltetni magát. A fővárosban azt is beszélük, hogy Polónyi visszalépett a belvárosi mandátumtól, de eddig ezt a hírt még nem erősítették meg.

Nem kevésbé érdekes az a jelentés sem, amely szerint Justh Gyula nem jut kardesapás nélkül a makói mandátumhoz. Makóról ugyanis azt táviratozzák, hogy a választóknak egy tekintélyes része Buday Barna volt alkotmánypárti képviselőt jelölte, aki pártönkivüli programmal lép fel.

Szegeden az újpártismét Bánffy Dezső bárót jelölte a város első kerületében. A nemzeti munkapártnak itt Návay Lajos, a képviselőház volt alelnöke a jelöltje.

Egerből táviratozzák, hogy az ottani munkapárt a jövő héten száz tagu küldöttségét meneszt a fővárosba Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, hogy felajánlja neki a kerületi mandátumát.

Ungváron a Justh párt ismét Visontai Somát, az eddigi képviselőt jelölte.

Nagyszentmiklóson a nemzeti munkapárt Rónay Ernő nagybirtokost jelölte, aki

a koalíciós rezsim előtt több ízben képviselte a kerületet.

Szentesen újra jelölték a Justh-párti Molnár Jenőt, aki ellen Kovács Dénes dr. fővárosi lepszervező lép fel Kossuth párti programmal.

Csákován a nemzeti munkapártnak Manaszi Gyula nagybirtokos a jelöltje.

Hajdúvármegye közönsége s a parlamenti merénylet.

Lengyel Imre a megyegyűléshez.

A hétfői képviselőházi merénylet fölött — mint az előrelátható volt pálcát tör az ország művelt közvéleménye. Nemcsak a kormány pártjainak szervezetei, hanem a nagyobb városok egész polgársága is népgyűléseken készül tiltakozását kifejezni a példátlan bünténnyel szemben, sőt egyes törvényhatóságok részéről is megnyilatkozott már a megsemmisítő ítélet a büntetőes képviselők fölött.

A közel napokban Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságának is alkalma nyílik, hogy a váres merénylettel szemben tiltakozó és elítélő szavát fölemelje, miután Lengyel Imre kir. ítéletáblai bíró a következő indítványt terjesztette a megyei közgyűlés elé:

Tisztelt Vármegye!

A magyar képviselőházban 1910. március 21-én, Magyarországra végtelenül kompromittáló jelenetek fordultak elő.

Történtek más parlamentekben is tettlegességek, hanem a miénk mégis páratlanul gyáva módon ment végbe, hiszen az a két miniszter, párt nélkül, a szavakra menő ellenzék ellen, teljesen védtelen volt.

lökte. Piszkos arcoeskáján két könnyesepp gördült le s tovább ment.

Bruckmann szíve összezorult s számalommal nézett a gyermek után. Megsajnálta s elhatározta, hogy utána megy s megajándékozza egy huszfilléresrel. Felállt, kifizette a kávéját, s kalapját a fejébe nyomta s kiment az utcára. A kávéháztól alig néhány lépésnyire áldogált a kisleány. Bruckmann elővette a pénztárcáját, kikeresett abból egy nickel pénzdarabot s azt a virágárus leányka kezébe nyomta. Az megköszönte a pénzt s az ibolyákkal megrakott tányért Bruckmann felé nyújtotta.

— Nem kell virág, kislányom — mondotta az ő jószágos, szelid hangján. Nekem nincsen szükségem a te ibolyáidra s talán másnak magasabb áron eladhatod azokat. Tudom úgy is, szükséged van a pénzre.

A kisleány csodálkozással nézett fel Bruckmannra. Ilyen vevője kevés akadt. Mások inkább lealkudtak az ibolyacsokrok árából, nemhogy visszaadták volna a virágot. Illedelmesen meghajolt s okosan válaszolt:

— Ugy ám, bácsi, — az anyám azt mondta, hogy ezután nem kell pénzt keresni. Az ilyen kislányokat megsajnálják az emberek s vesznek tőle virágot, de szegény anyám mit csináljon. Nem tudt az anya dolgozni, mert az apja nagy ur volt, a városházára járt irni...

Bruckmannnak önkéntelenül Jolánka jutott az eszébe. Az egész testében megremegett. Hátha... hátha... Nem lehet tudni, ő is meghalhat. Ki tudja, talán már holnap

Ez még nem létezett

1150 pár legfinomabb Amerika valódi Schviro és Box férfi cipők alkalmi vétel folytán párja 4.50, női és gyermek cipők kalapok és divatárak bámulatos olcsó árban

Révész né!
Városi bérpalota.

De nincsen itt szükség moralizálni és indokolni, hanem amint konstátalom, hogy a fegyveres erejű *Fábricius* ezredet annak idején egyetlen dobás sem érte: Önálló indítványomat előterjesztem a következőkben:

„Hajdumegye törvényhatósági bizottsága a képviselőház utolsó ülésén történt Magyarországot erősen megsegyenítő események felett a legnagyobb megbotránkozását nyilvánítja és a parlamenti harc ilyen elfajulását a legteljesebb megvetésével sújtja.

Hajduszoboszló, 1910. március 22.

Lengyel Imre,

vármegyei bizottsági tag.

A vármege törvényhatósági bizottsága tavaszi közgyűlésén tárgyalja Lengyel Imre táblabíró indítványát

Kezdődik a tél.

Fagyok és havazások országszerte.

A naptárbölcsek nagyon el lehetnek keseredve. Egy idő óta kiderült, hogy a világ legfölsőlegesebb intézménye a naptár. Ez az öreg irás ugyanis állandóan furcsa dolgokat hirdet. Februárban azt hazudta az égg Kalendárium, hogy február van, holott — hiszen tetszik tudni — gyönyörű szép május volt. Most, márciusban megint borzasztóan füllent kedves barátunk, a naptár. Azt mondja, hogy március van. Holott? Ho ott december van. Hiszen havazik és fagy.

Hajduböszörményből jelenti tudósítónk, hogy ott tegnap reggel hat órától nyolc óráig erősen havazott, ami a vetésekben nagy károkat okozott.

Késmárk. A Tátrában napok óta erősen havazik. A hegyeket vastag hólepel borítja. A Tátrában fehér paplan alatt áll a nagy természet.

Titel. Reggel 8 óra óta itt erősen havazik. A veteményekben a hó nagy kárt okoz. A hőmérséklet mélyen leszállt.

örökre behunyhatja a szemét. És akkor mi lesz a feleségével és a gyermekével. A nyugdíj kenyérre se lesz elég. A felesége nem tud olyan kézimunkát, amelyből akármilyen nyomorúságosan is megélhetnének. Legjobb esetben szakácsnőnek mehetne. Nyomorogna, szenvedne. És a gyermek?...

És a gyermek?... Annak nem lesz módjában tovább tanulni. Nem lesz doktor, mint ahogy azt ő olyan szépen elgondolta. Csavarogni fog éheesen, rongyosan az utcán. Talán virágokat fog árni, mint az a kislány s majd Jolánka arcát is megcsipkedti egy vén kéjenc s megrugja egy durva munkás...

Egymást kerget'ék agyában az őrtit gondolatok. Megállt, aztán önkéntelenül futni kezdett hazafelé. Nem látott maga előtt senkit és semmit. Szemei előtt összefutottak a körvonalak: az utcán hullámozó embertömeget egy hosszú, fekete sávnak látta, amely alól szennyes pocsolyszagot vitt feléje a tavaszi szél...

Még csak néhány lépést kellett rohannia s otthon volt. Kimerülve, tajtékzó ajakkal állott meg lakása küszöbén s nagyot lélegzett. Aztán erőt vett magán, öklével belökte a szoba ajtaját s egy lépéssel az asztalnál játszódozó gyermekéhez ugrott. Karjaival átfogta a kisleánya aranyzóke fejét s magához szorította. Percekig nem engedte el.

Az asszony rémülve kiáltott rá:

— Dénes! Az istenért, Dénes mi lett?

Bruckmann Dénes nem felelt. Az asztalra borult és keservesen sirt.

Turócszentmárton. Az egész éjen át erős hóvihár dühöngött. A hegyek friss hóval vannak borítva. Erős fagy volt.

Pécs. Reggel öt óra óta erősen havazik. Nagybecskerek. Nagybecskereken és környéken több óráig tartó erős havazás volt. Tenke. Ma délelőtt itt gyöngye jégeső volt.

Eperjes. Eperjesen és Sáros vármegyében ma delután havazás állott be.

Pécs. Ma erősen havazott.

Mátészalka. Itt és a környéken a mai reggeli és délelőtti órákban sűrűn havazott, később esőre fordult az idő.

Nos, nos? Mit szól ehhez égg Kalendárium bátyánk? Hiszen már jobban tud nazudni, mint az érdemes Münchhausen báró, avagy a kitűnő és népszerű Háy János. Illeik ez egy ilyen szakállas aggastyánhoz?

Újabb tanukihallgatások a képviselőházi merénylet ügyében.

Az ország tiltakozása.

Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a rendőrség osztályán ma egész nap folytaták a tanukihallgatásokat a képviselőházban elkövetett merénylet ügyében. Ma a következő beidézték és önként jelentkező tanuk terjesztették elő vallomásaikat:

Szterényi József volt képviselő, nyugalmazott államtitkár,

Péscha Miklós volt képviselő, Baumgarten Károly joghallgató, Kóbor Dezső képviselőházi tere-
biztos,

Weisz Jenő kereskedősegéd,

Hollóssy Géza hírlapíró,

Magyar Elemér hírlapíró,

Goitein Sándor dr. ügyvédjelölt,

Szegedy Ferenc gépész.

A tanuk legnagyobb részt különbözőképpen adják elő az eseményt. A rendőrség egyelőre még titokban tartja a tanuvallomásokat s ha mind együtt leaz, átteszi sz iratokat a királyi ügyészséghez.

A mai kihallgatások.

Szterényi József volt képviselő, nyugalmazott államtitkár nem nyilatkozott vallomásáról a hírlapírók előtt, csak annyit lehetett megtudni, hogy a volt államtitkár nem említette a vallomásában neveket. A dobálózást nem látta jól, mert egy szintben állott a többi képviselővel, a terem közepén.

Péscha Miklós volt képviselő elbeszélte, hogy ő a gyorsírói asztal mellett állt, amikor Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök beszélni kezdett. Ekkor rohant ki Eitner Zsigmond és utána a Justh-párti képviselők, igen nagy számmal. Péscha erre a könyökével utat csinált magának a tömegben keresztül a miniszterelnökig, de akkor már hullottak az elhajított tárgyak. Beck Lajost, Zakariás Jánost és Markos Gyulát látta dobálni. Véleménye szerint a tumultus nem nyit ülésen történt.

A többi kihallgatott tanuk vallomása lényegtelen volt; Hollóssy Géza hírlapíró nagyjából azt az adatokat cáfolta, melyeket Som Pál reá hivatkozva terjesztett elő.

A budapesti rendőrség táviratilag kereste meg a kalocsai rendőrséget, hogy Nyáry Béla volt képviselőt a képviselőházi büntető ügyében haladéktalanul halgassa ki.

A nyomorúságról szóló tudósításunk keretében említjük meg, hogy a rendőrség eddig egy réz tintatartót, egy réz tolltörő tartót, egy réz papírvágó kést, két darab késmény kötésű könyvet foglalt le bűnjel-

gyanánt; beszerelte továbbá a rendőrség a képviselőházi ülésterem tervrajzát is.

A megsebesült miniszterek állapota.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök, aki tegnap Hédervárra utazott, jól érzi magát. Állapota állandóan javul és valószínű, hogy a sebei néhány nap alatt begyógyulnak. A miniszterelnök hédervári tartózkodása alatt is végzi a balaszthatatlan ügyeket.

Szerényi Béla gróf földművelésügyi miniszter eredeti tervétől eltérően tegnap éjszaka elutazott putnoki birtokára és ott fogja tölteni a hus éti ünnepet. A putnoki állomáson, ahova a miniszter ma reggel érkezett meg, nagyszámu közönség várta és lelkes ovációkban részesítette.

Mind a két miniszterhez a mai napon is igen nagy számmal érkeztek részvétlívratok az ország minden részéből.

Ezer tagu küldöttség a miniszterelnökhöz.

Az a népgyűlés, melyet a parlamenti merényletek ellen való tiltakozás végett városnapra hívtak össze a főváros vezető körei, óriási arányúnak ígérkezik. A főváros valamennyi kerületének polgárságából olyan nagy számmal jelentették be részvételüket, hogy a Vigadó nagyterme előreláthatóan szűknek fog bizonyulni a sokaság befogadására. A tiltakozó s a merénylőket megbélyegző határozat meghozatala után a népgyűlés ezer tagu küldöttséget meneszt a miniszterelnökhöz, akinek átadják a népgyűlés határozatát. Mivel az ilyen nagy tömegnek a Várba való feljutása akadályokba ütközik, a küldöttség a Nemzeti Társaskör helyiségében fog tisztelegni a miniszterelnök-nél. A népgyűlés határozata azt is fogja tartalmazni, hogy Khuen-Héderváry grófnak látja azt az államférfiut, aki Magyarország megújításának alapjait veti meg a népjogok kiterjesztésével.

Nagyvárad tiltakozása.

Nagyváradról jelenti tudósítónk: Nagyvárad város intelligens és komolyan gondolkozó polgársága szintén csatlakozik ahhoz a hatalmas tiltakozáshoz, amely a Justh-párt több tagjának parlamenti merénylete ellen országszerte felhangzik. Nagyszabású demonstráció alakjában juttatja a polgárság felháborodását kifejezésére a Nemzeti Munkapárt husvét első napján tartandó gyűlésén. A párt megbízásából Várady Zsigmond dr. fogja tolmácsolni a nagyváradai közönség fel-fogását a parlamenti verengzéssel szemben s a jelenlevő határozati javaslat alakjában fogják ezt az emlékeztető botrányt s annak rendezését megbélyegezni.

Irodalom.

Petőfi Zoltán. Irta Déri Gyula. A Petőfi-Könyvtár XV. kötete. Szerkesztik Endrődi Sándor és Ferenci Zoltán dr. Kiadják Kunossy, Szilágyi és Társa.

„Ugy-e, ugy-e, kis fiam, ha majdan én a sorból kiégedem, Iparkodni fogsz tultenni rajtam, vagy betöltőd legalább helyem?” Ezzel a himnusszal üdvözölte Petőfi Sándor a fia születését Debreczenben 1848 december 15-én. Ez a vers, amely a lángelkű költő fiának életére nemcsak elhatározó, de egyenesen végzetes befolyást gyakorolt. Még halála előtt néhány nappal is, gyöngye, halk hangon, melyet gyakori köhögés szakított félbe, ismételve elszavalta Petőfi Zoltán e verset azok előtt, akik ott ültek — mint a költő fiának életörője, Déri Gyula is — a fiatal ember betegágya körül és láztól kipirulva, beest szemének ragyogása közben így szólt: „Amig az apám végrendeletét nem teljesíthettem, élni akarok és élni fogok!” És szötte tovább szírványos álmait a jövőről. Irodalmi tervéről beszélt, megirandó műveiről és létesítendő vállalatáról. Mert az apja nagy jövőt jósolt neki, teljesen kizártnak tartotta, hogy

Weisz Adolf posztó kereskedése ideiglenesen

a főtőzsdével szemben
— levő bódében. —

ez be ne következék. E jóslatban talizmánt látott a hál ellen, va amint korábban az élet ama viszontagságai ellen, melyeket szinte kihívólag önmaga idézett fel. A sors azonban másképp rendelkezett és a nagy reményekre jogosított ifjú poeta, a legnagyobb magyar költő egyetlen fia, 1870 november november 5-én reggeli 7 órakor kil helte lelkét 22 éves korában. Jóformán ennyi csak, amit eddig Petőfi Zoltánról tudunk, most azonban Déri Gyula nagy becsvágy gyal összeszedte a Petőfi Zoltánra vonatkozó összes adatokat és főleg Dolinay Gyulának, a jeles ifjusági ironak segítségével, akinél Petőfi Zoltán élete végén lakott, megírta egy tiz ives kötetben a költő fiának hitels élettörténetét. Leírja tanuló éveit, megszökéseit és kóborlásait, a debreczeni színháznál töltött kalandos napokat, függelékül pedig közli a fiata on elhunyt poétának néhány jellemző epigrammját, költeményét. Az olvasmányoknak is rendkívül érdekes kötet, melyet kívül a Petőfi-Könyvtár ismert magyarosan stílizált borítékja, beü pedig a Petőfi Zoltán arcsápe díszit, a Kunossy, Szilágyi és Társa cé nél jelent meg; ára 1 korona 20 fillér. Daczára olcsó árának, a könyvből befolyó jövedelem egy hányadát a Petőfi-Ház kapja.

A mostoha apa rémtette.

Merénylet egy gyermekleány ellen.

A debreceni csendőrség ma borzalmas büntettről rántotta le a leplet. Oyan erkösteien büntettről van szó, amely világ városok büns életében is szenzációt kel tene. Egy tiz esztendő leányról kideüt, hogy már két év óta, tehát nyolc éves kora óta viszonyt folytat mostoha apjával, ezen kívül viszonya volt egy 16 éves édes unokatestvérével és egy géplakatossegéd del. A megtartott orvosi vizsgálat megállapította, hogy a kis leány már oly régen, körülbelül két év óta, rendszeres nemi életet él, hogy megközelítő pontossággal sem lehet megállapítani, hogy mikor történhetett a megfertőzése.

(Mostoha apa és leánya.)

Valázcsek Gyula 33 éves nős vases tergályos, négy gyermek apja Debreczenben a Kut-utca 138. szánu házban lakik családjával. A múlt év szeptembertől ez évi március elsejéig a Homokker ben lakott s csak március elseje óta lakik a Kut-utcában Mostoha leánya: Madanics Piroksa, jelenleg 10 éves. Valázcsek már 1908. év tsze óta viszonyt folytat kis mos ohalányával, a kis leány megfertőzése tehát 8 éves korában történhetett. Az állatiás ember eleinte természetellen s módon fertőzte a gyermeket, egy év óta azonban rendszer sen érintkezett vele. Mírderről természetesen Valázcsek családja nem tudott semmit.

(A temetőben.)

Ma délután a város külsősegein cirkáló csendőrség a Kossuth-utcai temetőben egy munkásruhába öltözött ferfit lepett meg egy kisleánnyal. A munkásember erkösteien merényletet követett el a kisleány ellen. A csendőrök a merénylet és a kisleányt be kisérték a rendőrségi lakományba, majd a bűnügyi osztályra vitték őket az esti órákban. A kihallgatás során a csendőrök megállapították, hogy a férfi Blázi József 27 éves, nős géplakatossegéd, a Mav. műhelyben dolgozik. A kis leány pedig: Madanics Piroksa.

(A kis leány vallomása.)

A csendőrök először a kis leányt hallgatták ki. A gyermek korához képest fej

lett, egyszerűen öltözött, sápadt arcu kis leány. Az trisoba komoly arcu csendőrei és rendőrei között keserves sírásra fakadt. Valázcsek azt mondta, hogy neki nem lesz semmi bántódása, csak mondjon el mindent, amit tud, úgy, ahogy történt s az igazat felelje a kérdésekre. A kis leány haterá ot veit s elmondja borzalmas élettörténetét. Elmondja, hogyan csabította el mostoha apja, hogyan edesgette magához s emondja, hogy két év óta tart köztük a büns, erkösteien viszony. Majd elmondja a kis leány, hogy hogyan csabította el Blázi s ejtette meg a temetőben.

S amint megeredt a kis leány szava, tovább-tovább beszél s borzasztó dolgokat mond el múltjából. Elmondja, hogy nemcsak mostohaapjával s Blázi al volt viszonya, hanem egy 16 éves unokatestvérével is, aki negyedik polgárista Máramarosszigeten. A kis leány a múlt év szeptemberében Máramarosszigeten volt s ott ta ákozott unokatestvérével Reif Bélával, akivel szintén volt viszonya. Borza mas hatani ezeket a rettenetes vállomásokat egy 10 éves kis leány szájából. A gyermek pedig elmond minden s mintgy megkönnyebtűten fejezi be vallomását.

(A letartóztatások.)

A kis leány vallomása alapján a csendőrség letartóztatta az állatiás embereket: Valázcsek Gyulát és Blázi Józsefet; a kis leányt pedig hazabocsátotta testvérei közé. Valázcsek és Blázi a rendőrség tartalek szobájában töltik az észkát csendőri őrzet me lett. A két elté elyedt ember között egy en fekszik a tartalék szoba szalma vánkósá s úgy néznek farkas szemtel a csendőrökkel. A két te tiás embert holnap átkísérik az ügyesség foházába.

A bakfisok divatja.

*

A süldőlánynak is csak ugy vannak öltözködesi gondjai, nagyok és komolyak mint a legelegansabb divathölgyeknek. Csakhogy ezek a gondok — tisztá sor — egészen mas irányban mozognak. A bakfis lányok — ejnye hogy is lehetne rólu valami meghatározást kanyarítani! Noha hat ók azok, akik azt az irigy, boldog kort élnek, ameyben az éveik számá örömet töldejk meg egygyel, ketővel, hárommal. (Ez az idő stán ezzel a vágygyal együtt, sajnos, hamar elmúlik) És akik meg ilyenek, azok nem óhajtják azt, hogy valami pompázast fejssenek ki, hanem inkább azon igyekeznek, hogy ruháik érvényesítse „egész méltóságukat“.

Nekik persze számolni kell szal a ténnyel, hogy a toalettiük dolgáa sok beszőlása van a mamának. Mindig az a kívánáguk ezeknek az ifju hölgyeknek, hogy öltözékeik háváa ne legyen gyerekes. (Jaj, csak ezt ne!)

A franc a fővárosban helyesebbnél helyesebb bakfisruhák divatoznak. — Eyszerűek és méris eredetiek ugy a szabás és kivitel, mint a szöve fajta megválogatása tekintetében. A legszigorubb mamak is elfogadják e et a modelleknek. Az egyik például ső érvörös színű fesszaket ruha, amely a szalagos, piros kerek kalap izlésesen egészíti ki. Nagyon sok hívón a finom, ezüstszürke angol szövetből készült orosz kosztümöknek is.

Igen szemrevaló, fiatalos hatása az a kim nő ruha, amelynek anyaga sötétkék kásmír, souché díszítéssel és a nyak kivágásnál, meg a karokon fehér tüllel. Alig van lágy, akhez ez ne ilene. Lesznek bizonyára náunk is hívei. Egyszerű formájú kalapot viselnek hozzá. Ilyent kell viselniük akkor, amikor a tavaszi kalapdivatban szinte tombol a találékony ság. Most csak a nevekre utalunk. Így is

fogalmat lehet lehet róluk alko'ni. Napoleon-kalap, Rojtos-kalap, Uj harangkalap, Uj méhkosár és a többi. Vajjon azok az elegans asszonyok, akik ezekben a kalapokban pompáznak, nem sóhajtják-e vissza a baktis-éveket, amelyekben kevés a fényűzés és a törekvés a „deroier cr“ re, de azért nincs miért busulni?...

Marenzi Ferenc gróf bécsi hadtestparancsnok.

A debreceni tábornok előléptetése.

Mint föltétlenül hitelt érdemlő forrásból nyert értesülést jelentettük néhány héttel ezelőtt, hogy a hadvezetőség kebelében a tavasz elején jelentős változások következnek be. Ez az értesülésünk most megerősítést nyert egy, a debreceni közönséget igen közelről érdeklő hiráddal kapcsolatosan: *Marenzi* Ferenc gróf vezérőrnagy, debreczeni alomásparancsnok eltávozik körünkhől, hogy új, az eddig viseltnél sokkal disze sebb állásban érvényesíthesse kitünő tehetségét a magyar és osztrák monarchia hadseregének javára.

Bécsből kapjuk a távirati jelentést, hogy *Marenzi* Ferenc gróf vezérőrnagyot, a debreczeni 80 ik honvédegyalogsdandár parancsnokát a második hadtest parancsnokává és bécsi vezénylőtábornokká fogják kinevezni *Fiola* altábornagy helyébe, aki nyugalomba vonul. A bécsi hadtestparancsnokká való kinevezésével egyidejűleg, vagy már előbb is, *altábornagygyá* fog előéppni *Marenzi* gróf.

Táviratjai és talgetei *Marenzi* Ferenc gróf cs. és kir. vezérőrnagy, aki a val. oliolai örgróf, marenzföldti és schenecki báró címét is viseli, igen fiatalon jut ahhoz a diszes álláshoz, melyet a hadsereg tisztjeinek legkiválóbbjai közül is csak nagyon kevesen érhetnek el. Mírdössze ötvenegy éves. Tünemény szerű pályafutásán ezelőtt négy évvel érkezett Debreczenbe, ahol alantaisai mint szigorú, erélyes, a fegyelmet mindig megkövetelő, de humános, érző szívű parancsnokot tanultak meg tisztelni és szeretni. A polgári társadalom előkelő köreiben is osztatlan népzerűségnek, tiszteletnek és rokonszenvnek örvendett, aki ezt az általános szimpatiaát az ő kiváló személyes tulajdonágai révén szerzte meg. Nagy érdeme van abban, hogy Debreczenben a katonaság és a polgárság közti jóviszonyt sohasem zavarta meg semmiféle incidens, mert azt a vezéreszmét követte egész pályáján, hogy — mint azt egy pobárköszöntőjében kifejeésre juttatta — a katonaságnak és a polgárságnak egyaránt a baza üdvére kell szentelnie életét. Természetes tehát, hogy az ilyen erényekkel megáldott parancsnoknak távozását nagy sajnálattal fogdja majd Debreczen város közönsége, de ezt a sajnálkozást enyhíteni fogja az a nagy öröm, melyet a közönség *Marenzi* gróf előléptetésén érez.

Házlebontás miatt

Végkiárulás Zavatzky Leó

férfi és női divat üzletében, Piacz-utca: a 16. szám

Színház és Művészet

A színház műsora.

SZOMBAT: — Nincs előadás. —

VASÁRNAP: Délután *Táncos huszárok*, operette, Este az *Ember tragédiája*, drámai költemény Bérletszűnet.

HÉTFŐ: Délután *Elvált asszony*, operette. — Este *Mákvirág*, Népszinmű. Bemutató előadás. Bérletszűnet.

KEDD: *Mákvirág*, népszinmű. B) bérlet.

SZERDA: *Sasfiók*; dráma. C) bérlet.

CSÜTÖRTÖK: *Luxemburg grófja*, operette. A) bérlet.

PENTEK: *Tiszturak a zárdában*, operette. — Sziklai Miklós fellépte. B) bérlet.

SZOMBAT: *Bajusz*, daljáték — Sziklai Miklós fellépte. C) bérlet.

VASÁRNAP: Délután *Kornevillei harangok*, operett. Sziklai Miklós fellépte. Este *Pillangókisasszony* opera. Bemutató előadás. Bérletszűnet.

Sziklai Miklós vendégjátéka. (A színházi iroda jelentése.) Erre a vendégjátékokra van kilátásuk legközelebb. Sziklai Miklós, a debreczeni közönség régi kedve, ne bocsuk el két legjobb szerepében, miselőt véglegesen nyugdíjba menne. Először este a *Tiszturak a zárdában* című operettben Bri deu apóban, második este Verő György nagyseikerű daljátékában, a *Bajuszban*, János huszár jóiű szerepében lép fel.

Mákvirág. (A színházi iroda jelentése.) Sebessy Samu, a *Mákvirág* szerzője értesítette Zilahy igazgatót, hogy hétfőn este jelen lesz darabjának bemutatóján. Sebessy Samu ugyanis, mint színész, ugyanis mint szinkritikus, előkelő nevet biztosított magának a magyar színházi irodalomban.

Szendy Árpád, az országos magyar kir. zeneakadémia tanára f. hó 26-án, szombaton d. e. 11 órakor a P. Nagy Zoltán igazgatója alatt álló zene-konzervatórium növendékei számára a tanintézet 2-ik számú tantermében *Beethoven, Chopin, Liszt* műveiből és a saját kompozícióiból előadást tart. Ez a kitüntető, nemes áldozatkészség, mely Európában egyik első zongoraprofesszora részéről éri az intézetet, igaz halálra kötelezi az iskola tanulóit és tanárkarát.

HIREK

— **Ünnepl istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak meg:**

Husvét első napján délelőtt a Nagytemplomban K. Tóth Kálmán lelkész prédikál, Földes József segédlelkész ágendázik; a Kistemplomban Dicsőfi József lelkész prédikál, Szele Miklós s.-lelkész ágendázik; a Kossuth-utcai templomban Uray Sándor lelkész prédikál, Boer Károly s.-lelkész ágendázik; az Ispóly-templomban Erdős Lajos dr. püepok prédikál, a Homokkerüi imaházban Erdős Károly szenior prédikál, Szarka Boldizsár s.-lelkész ágendázik.

Husvét másodnapján délelőtt a Nagytemplomban Erdős Károly szenior, a Kistemplomban Oláh István hittanhallgató, a Kossuth-utcai templomban Molnár István hittanhallgató, az Ispóly-templomban Bartha Dezső hittanhallgató tartanak istentiszteletet. Délután a Nagytemplomban Bartha Dezső hittanhallgató, a Kistemplomban Molnár István hittanhallgató, a Kossuth-utcai templomban Erdős Károly szenior, az Ispóly-templomban Oláh István hittanhallgató tartanak istentiszteletet. A Homokkerüi imaházban husvét másodnapján Szatmáry József legátus tart istentiszteletet.

Az ágostai hitv. év. templomban: *Husvét első napján* d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet. Délután 8 órakor Oláh Károly teológus prédikál.

Husvét második napján (hétfőn) dél-

előtt 10 órakor Nikodémus Károly papjelölt prédikál, délután 8 órakor ima.

Mind a három ünnepnapon urvacsoarosziák lesz.

— Markos Gyula a fogházban.

A függetlenségi és 48-as Justh-partnak egyik díszvirága, Markos Gyula exképviselő ur aligha lesz abban a kellemes helyzetben, hogy a péri kerület polgársága előtt a most következő választási kampányban hirdesse a szent hazaszeretet igéjét. Markos Gyula ugyanis a legközelebbi órákban a fogház lakója lesz. A jeles exhonatya, aki általánosan ismerté tette nevét nyers modora és különböző bűnpörei révén, tudvalevően szintén tagja volt annak a bűnbándának, mely a miniszterelnök és a földművelésügyi miniszter ellen a hitvány merényletet elkövette. Markos Gyulát azonban e miatt a bűncselekménye miatt még nem éri utól a megtorló igazságszolgáltatás, hanem azért kerül fogházba, mert nemrégiben egy *rágalmazási* ügyből kifolyólag négy hónapra végérvényesen elítéltek. A volt képviselő az igazságügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterlnöktől, Wekerle Sándortól hat havi halasztást kapott fogházbüntetése megkezdésére. Most, hogy újabb vizsgálat indult ellene, Székely Ferenc, a jelenlegi igazságügyminiszter intézkedésére, az adott halasztási engedélyt határon kívül helyezte és Markosnak azonnal meg kell kezdenie büntetését. A bűnös exképviselőt, mivel előre láthatóan nem fog önként jelentkezni, holnap le tartóztatják és beviszik a fogházba.

— **Az új kulturtanácsnok a színházban.** K. Tóth Mihály, az ideiglenesen kinevezett kulturtanácsnok és színházfelügyelő ma délelőtt hivatalos látogatást tett a színházban. Az új színházfe ügyelő tanácsnokot Zilahy Gyula mutatta be a társulatnak, majd a társulat nevében Horváth Kálmán, a műszaki személyzet nevében pedig Somosi István színész-mester köszöntötte a tanácsnokot. K. Tóth Mihály szívélyes szavakkal válaszolt az üdvözlésekre, mire a színházi zenekar tust adott s ezzel a társulat lelkes élenezése között a színházfelügyelő bemutatkozó látogatása véget ért.

— **Török hadkötelesek.** A budapesti török konzulatus megkeresése folytán a belügyminiszterium felhívást intézett a debreceni rendőrséghez, hogy az esetleg Debreczen város területén tarózkodó török hadköteleseket írja össze. A rendőrség most értesítette a belügyminiszteriumot, hogy a város területén török hadköteles nincs.

— **Letartóztatott közjegyző.** Szegedi tudósítónk táviratozza: Heren Lajos király közjegyzőt, aki ellen sikkaztásért, csalásért és egyéb visszaélésekért adtak be feljelentéseket, a vizsgálóbíró rendelkezése folytán letartóztatták. A vizsgálóbíró elrendelte Heren elmebeli állapotának megvizsgálását.

— **Szendy Árpád Debreczenben.** Néhány nap óta érdekes vendége van Debreczennek, közelebről P. Nagy Zoltánnak, a zene-konzervatórium igazgatójának; az ő vendégszerető házában tölti a husvéti ünnepeket Szendy Árpád, a budapesti országos magyar zeneakadémia immár európai hírnevű tanára, a magyar zene Ady Endréje és egyik legkiválóbb képviselője a fiatal gárdában. Szendy Árpád ma az akadémia leg-

kedveltebb zongoramestere, akinek modern, a rutságot dicsőítő szüitjei nemcsak a magyar, hanem a külföldi zenei világban is feltűnést keltettek. Szendy Árpád holnap szombaton délelőtt 11 órai kezdettel a zene-konzervatórium növendékei számára a tanintézet 2-ik számú tantermében Beethoven, Chopin, Liszt műveiből és a saját kompozícióiból hangversenyt tart. Ez a kitüntető, nemes áldozatkészség, mely Európa egyik első zongoraprofesszora részéről éri az intézetet, igaz halálra kötelezi az iskola tanulóit és tanárkarát.

— **Hymen.** Gewürz Lázár, a Gewürz és Klein-egyeget tagja a hó 27-én esküszik örök hűséget Kort J. nürnbergi gyáros műveit leányának, Reginának Savanyukuton (Sopron m.).

— **A primadonna, a rendőr és a primadonna férje.** Szegeden történt meg a népszerű és a kedves apróság: A szegedi Széchenyi-téren a katonabanda játszott. A katonákat rendőrkordon őrizte. Ekkor jött Krémerné Hegyi Lili, a primadonna, két urral és beévedt a rendőrkordonon belül. De jött a kettes számú rendőr és így szólt:

— Pardon, tisztelt nő, a katonák rendőri felügyelet alatt állnak, tessék kívül sétálni. — És gyöngéden oldalba lökte őnagyságát.

— Oh, köszönöm a szíves figyelmeztetést, — válaszolt udvariasan Krémerné Hegyi Lili és keze szeretettel pihent meg a kettes számú rendőr képen.

Ezután felelőlegessé váltak a rendőr és a színésznő, mindaddig, amíg el nem utaltak a dogot. Akkor karontogva a rendőrségre mentek és bejelentették egymást. Este ugyanis a Rip van Wickle került színre, a melyben Krémerné férje játszott. Amikor kihúzták a kút fenekéről, ahol husz évig aludt, gyönyörű áriát énekelt el, ilyenformán:

— „A kettes számú rendőr sz-ha-már.
A kettes számú rendőr hü ü-ye”.

És ez az adott este nem beszélt egyébről. Ezzel azonban még nem végződött az ügy, mert most a rendőrség húzta fel az orrát és a rendőrkapitány legközelebb elégtételt ker a rendőrség egyik tagjának megsérülésére. Ilyen bajok történnek Szegeden, ha a katonabanda trombitáz.

— **Leugrott a robogó vonatról** Ma délután fél 12 órakor a nagygyomáról, a Hatvan utcai kiserőmásra robogó balmaz-ujvárosi vonatról egy legény a huzárnak-tanya mögött a nyit pályán leugrott. A kaszárnya mögött posztoló 90. számú rendőr észrevette a veszedelmes ugrást s a legényt bekísérte a bűnügyi osztályra. Itt megadapították hogy az illető Ecsedi Sándor nagy-macsi tanyasi legény s alighozag azért ugrott e a vonatról, mert kiesett a kocsiból a kalapja. A rendőrség megindította ellene az eljárást.

— **Az ötödik Tavasz Vasár.** Az ötödik Tavasz Vasár tudvalevőleg április hó 7-én reggel 8 órakor nyílik meg a budapesti városiipeti Iparcsarnok helyiségeiben. A vásárra ötszáz iparos és gyáros jelentkezik és a vidéki, valamint külföldi kereskedők nagy mennyiségű mérségeit vasuti jegyigazolványt kérnek a vásár igazgatóságától. Ez igazolvány arra jogosítja őket, hogy az első osztályon második, a második osztályon harmadik, a harmadik osztályon felelő második osztályú jeggyel utazhatnak. Ilyen vasuti jegyeket a debreceni kereskedelmi és iparkamara is bocsát rendelkezésre. A jegyekért csak a címre intézők: Tavasz Vasár igazgatósága, Budapest, IV. Ferenciek tere 9.

— **Elegáns tavaszi férfi kalapok**, úri fehéreművek és nyakkendő különlegességek teljes választékban kapnak Frank Testvérek úri divat üzletében Piac és Szent Anna sarkon.

Glück József

üveg-, porcellán-, kőedény- és lámpa kereskedése DEBRECZEN, Piac-utca 6. sz. (Nagytemplommal szemben.) Nagy raktár kibezárított cirk. k. alpakka aruk, tütrök, majonika-, valamint üveg- és porcellán disztárgyakban. **Répkorotézési és épületüvegveszési vállalat.** Viszonteladónak legelőnyösebb bevásárlási forrás. **Legszigorubb szabott ár**

— **Küzdelem a tolvajjal.** Az utóbbi hetekben napirenden vannak a tyuklopások. A rendőrség annyit már megállapított, hogy ezeket a tyuklopásokat egy két tyuktolvaj végzi a város nagy területén. Ma este az éjszakai véres küzdelem során sikerült a város egyik leghírhedtebb baromfitolvaját elfogni. Ma este fél 8 órakor Horváth János rovat multu csavargó, aki különféle büncselekményekért már számtalanszor volt büntetve, belopózott Major Andrásné, Facsar Zsuzsanna udvarába s a zártalan tyukból három tyukot ellopott. A tyuklopást észrevették az udvarban lakó Szendrey István, a felesége meg Pattermann István s a tyuktolvajra vetették magukat. Erős küzdelem fejlődött ki a menekülni akaró tyuktolvaj és a lakók között. Horváth előrántotta hegyes, éles bicskáját s a sötétben szurt, vágott, amerre sujhathott. Mind a három támadóját összeszurkálta s talán el is menekül, ha oda nem érkezik a 15. számú rendőr, aki ártalmatlanná tette a bicskázó tyuktolvajt és beki sértte a bünygyi osztályra. Itt az ügyeletes Dobos rendőrbiztos hallgatta ki Horváthot és a sebesült lakókat. Horváthot a rendőrség fogházában helyezték el. Szendrey István, a felesége és Pattermann István pedig az orvoshoz mentek, aki kimosta és beöblöztette sebeiket. Mindhárom súlyos sérüléseket szenvedtek; a bicskás gazember összeszurkálta karjaikat s egyikőjüknek ütését is megvágta. Alapos a gyanu, hogy az előfordult tyuklopások nagy részét Horváth követte el, ami ha bebizonyosodik, a rendőr még alaposan el fog bántani a javíthatlan csavargóval.

— **Hölgyszomszédok szíves figyelmébe** ajánlom kiárólag saját készítésű finom, puha, tartós keztütemet. Vitárius, Szent-Anna utcában.

— **Lopás a csavargyárban.** A „Debreceni Elő Csavargyár” tulajdonosa már régóta tapasztalja, hogy a műhely felszerelését és anyagát állandóan lopják. Eddig apránként mintegy 6-800 korona értékű alkatrész és acélanyag tűnt el a műhelyből. A csendőrség megindította a vizsgálatot s a tolvajok letartóztatása a napokban várható.

— **Pénzügyőrök és kereskedők.** Olyan mozgalmról értesülünk, amely a mennyire új a maga nemében, annyira örvendétes kereskedők szempontjából. A mozgalom a pénzügyőrök körében van keletkezve s arra irányul, hogy a tettenérési és külön jutalékok eltöröltesse. Óhatuk az, hogy ne legyen olyan lealázó keresetük, mint amilyen a tettenérési jutalékkal maguknak szerezni kénytelenek, de ahelyett olyan rendes javadalmazásuk legyen, mint minden más állami alkalmazottnak. Hogy ezt elérhessék, készek önként lemondani a jutalékról és azokrak eltörölését a pénzügyminisztertől kérelmezni fogják. Kereskedők természetesen csak örülhetnek a mozgalomnak, mert az említett jutalékok miatt sok és bosszantó zaklatásnak van kitéve a pénzügyőrök részéről.

— **Ha igazán szép gyümölcsfákra** vágyik, kerje *Kontsek* Géza kerészetének nagy árjegyzékét, s nézze meg a Kossuth-utcai üzletben levő minták minőségét. — Bámulatosan szép fák, igen olcsó áronkaphatók.

— **A váróterem tolvajai.** Bókfi Péter falusi ember, ma délután 5 órakor a Hatvan-utcai vasúti állomásról a falujába akart utazni. Míg jegyét megváltotta, podgyászát a harmadosztályú váróteremben hagyta; mire pedig a jegyét megváltotta, a podgyásza eltűnt a váróteremből. Panaszt tett a vasúti rendőrnek, aki elfogta a tolvajokat Borsos Lajos és Nagy Róza személyében. — A tolvajokat lezárták, a panaszt pedig, aki olyan részeg volt, hogy míg a bünygyi osztályra botorkált, többször elesett s alaposan összetörte magát, — kiszállították a kórházba.

— **Kugler cukorka** legjobb húsvéti ajándék. Főraktár Herdus és Sándornál Kossuth-u. 11. Telefon 54.

— **A munkászenekar trombitája.** Szűcs István Kintzi-utcai lakos, a „Munkás

Otthon” zenekarának tagja, a zenekarból kikölesznözött 120 korona értékű trombitával és egy 50 koronás kottakönyvvel megszökött. A csendőrség, rendőrség ker-si.

— **Széhhámos pénzügyőrök.** Jonez József debreczeni lakos, a műtrágyagyárnak volt az alkalmazottja; az őz óta állás nélkül csavarog s jogosítvány nélkül ügynökösködik. Jonez a budapesti munkásbiztosító személyhitelbank ügynökének adta ki magát s információ díj címén felvett 20-30-40 koronát, aztán tovább állott. A becsapottak egyideig vártak a kölesre, majd nyugtalankodni kezdtek s értesítették a történetéről a csendőrséget. A csendőrség, miután megállapította, hogy Jonez 11 embertől vett fel információ-díjakat, letartóztatta s holnap át-kísérik az ügyészség fogházába.

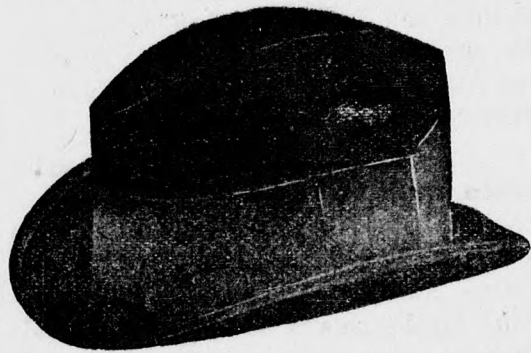
— **Húsvéti parfümök** Györfi Testvéreknél, Piac-u. 30.

— **Egészen új, eredeti húsvéti öntözök, tojások, fecskendők és illatszerek** legolcsóbban Mentze Henrik áruházában, Kossuth u. 4. sz.

— **„Ahogy az asszonyok szeretnek, ahogy a férfiak szeretnek, ahogy a leányok szeretnek”** stb. 10 kötet pikáns, finom, naturalisztikus szellemes könyv, kötetje 1 kor. Kapható Aczel antikváriumában.

FŐVÁROSI BAZÁR
Debreczen, Simonffy-utca 1. sz. Bérpalota.

KALAP UJDONSÁGOK

Lengyel Samunál
Placz-utca 43

Ha fényképet akarunk

készíttetni, ne tekintünk más, csak annak kivételét. És ha azt meg akarjuk találni, akkor csak

Burg Izsóhoz

menjünk (Kossuth utca 24. szám) ahol kifogástalan jó és a legutányosabb árban csináltatjuk.

Müsterem: Kossuth-utca 24. sz.

Regény-Csarnok.

Fényes házasság.

(45.) Irta: Vártesi Arnold

— Igazán? — kérdezi Szilvási Jenő elszőrnyedve.

Gonosz mosoly villog a kis Nezi fekete szemében, duzzadt piczi ajkán, gömbölyű arcának gödröcskéiben s csak annyit felel:

— Nem szeretnék a vőlegénye lenni. A nemes báró elnőmül s egy egész napig rettenetes komoly és ünneprélyes marad. Ugy látszik, mintha gondolkodnék, ami csaknem lehetetlen ugyan, de mégis úgy lát szik.

Egyes szavakat is elejt, melyekből némi következtetéseket vonhatni; de nyíltan nem fejezi ki magát. Sokkal nemesebb gentleman, hogyszem azt tenné.

Mindamellettt világosan megértheti belőle mindenki és ez a fődolog, hogy ha Lenke eddig talán némi reményeket táplált volna a nemes báró nézve, e reményekről fájdalom le kell mondania.

XII.

A viszontlátás.

A nár vége felé jár. A vadgesztenyefék a parkban sárgulnak, barnulnak és hullatni kezdik leveleiket. A kompolti kastély esőndes mint rendesen, talán még esőndesebb. Hófehéren a rizsporiól, suhogó selyemben, lassu, méltóságos léptekkel megy át a nagy szobákon Hildburg báróné. Néha kiül a fehér márvány teraszra s olyanéor a kertész gyerekei ilyedten bujnak el az orgona bokrok mögé. A mit ő méltósága, mint a nagy tisztelet jelét mindig nagy kegyesen tekint.

A seárról behallatzik a gép cséplőgép zümmögése. Múskor elálmosította az ő méltóságát, most ideges izgatottságot okoz. Mióta Saliácsról haza jöttek, ő méltósága még még gyakrabban éri mint azelőtt az a bizonyos szorongató nyugtalanságot. Lodomirsky Alfrédre mit sem tudtak meg s a retemes személy kiléte még most is titok. És most már nincs is senki, a kitől ő méltósága tudózkodhatnék: Szilvási Jenőt soha sem látják most Kompolton.

Végre eléri tetőpontját a báróné nyugtalansága. Kompolthy Kórinzet várják haza a tengeri fürdőből s vele jön a rejtélyes személy is, az áll- vagy valódi Lodomirsky. A báróné érzi, hogy most történnie kell valaminek, csak azzal nincs tisztában, hogy mi lesz az a mi történik.

Lenkére tekint. A fia' al leány arcán áttut az izgatottság próssága; de az ajk büszkén összeszorítva marad, a szemek büszkén vilognak. Paripája néha egészen átizzadva jön haza. Lenke most mindig lovszol. Néha korán reggel látják már szögülődni a dőlő utakon az erdő felé s többnyire csak az ebéd ideje veti haza.

— Ej Lenke, te egészen elvadulsz, — szól a báróné mosolyogva; de aggodás keresztül látszik a mosolyon is.

Néha-néha úgy véli ő méltósága, mint ha cselekedni kellene valamit, csak azt nem tudja, hogy mit. Néha, főképp az ucalmas napokban, úgy rémlik neki, mintha neki kellene pótolni Lenke anyját, mintha neki kellene közbeavatkoznia; de hogy?

Még folyvást ezen tóri a fejét. Midőn Kompoltkv unokájával s a nevelővel megérkezett. Ödön sokkal egészségesebb szíben van, mint mikor elment, szemei alól eltűntek a mély fekete gyűrűk s az öreg ur is derültebbnek látszik.

— Ugy látszik, nem hiányoztunk neked nagyapa, — szól Lenke félig tréfás mosolylyal, félig igazán a szemrehányás hangján.

A szeretet féltékenysége tükröződik arcán.

A nagyapa mosolyog és bókolva felel:

— Te mindig hiányzol, Lenke, ha nem vagy mellettem.

— Mindamellettt, Lenke, nagyapa is azt fogja neked mondani, hogy gyöngéd gondoskodásban nem szenvedtünk hiányt, tevéhez a fiu, hálás pillantást vetve nevelőjére.

(Folytatjuk)

Cognac

Gróf Keglevich István utódai
PROMONTOR.

Egyedüli díszoklevéllel kitüntetett cognac.
MINDENŐTT KAPHATÓ.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szög 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szög 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék a választékosítást követni.

Betöltendő.

Perfekt gépiróadó összes irodai teendőkhöz jár-tas, irodát keres. Czim a kiadóban.

Adás-vétel.

28 krajczárért fejfel férfi vagy női harisnyát Beayás Emil vállán erőre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapaota

Önt is érdekli! hogy viszon kánává z, legfinomabb fenér és színes damaszt-étészle-tek, férfi és női szövetek, ugyszintén felöltők, szőnyegek, csipke és szövet függönyök, ágyszerítők legolcsóbb árak mellett beszerezhetők heti vagy havi részletfizetésre az újonnan berendezett és dúsan felszerelt Kohn Hermann utóla Zempliner Arthur Hárvan-ut. 17. sz. alatti áruházában.

Figyelem! Feltűz és asztalosok, egy kg. fir-nisz 42 kr. Darvas Miksa fűszerüzletében Teleki-utcai sarok. Telefon 294.

100 hektoliter 6-bor 1908. évi homoki terméskeladó. Czim: Holló István Nagy úta.

Tetőcserép, mesz, cement kap-nató Fülöp és Tár-a meszkereskedésben, Homokkert utca 121. Hatvan utca 9.

Értesítés. 1 kg. szép mazsa 44 kr. egy kiló papirhaju dió 28 kr. egy kg. kitűnő savanyi ott káposzt 6 kr. Darvas Miksa Teleki-utcai sarok fűszerüzletben.

Eladó a város belső területében fekvő Szachényi utca végén egy hold 260 □ olyan télen is lakható nyaraló, mely áll teljesen gondozott parkból, 4 szoba (szilárd épület) és az összes modern mellékkeliségekkel levő ur lakásból, teniszpálya, villanyvillagítás, továbbá nagy gyümölcsös és kerti veteményeknek megtelelt földjei. A legjutányosabb fizetési feltételek. Értekezhetni: Turai Farkas tudakozódó irodájában.

Allg használt férfi divat és cipő üzlet berendezés fárbán e adó, Piacz utca 47

Levélbélyeg gyűjtemény 16.000 különböző garanciat valódí, postai levelezőlapokat is kívánatra választás céljából 50—70 % olcsóbban minden katalogus áránál küld A. Weisz Wien Adiergasse 8. bevásárlási fiók London.

Aranyat ingyen nem ad senki. De 5 koroná o. mukodo teret a készüléket 92 kr. ért küld: Mi opolszky Budapest, Szovetsz utca 23. Megszobzes kizarva. Meg nem felelőért, a pénzt visszaadom. V szonteláru-s toknak felvitegosi ást választékosítást.

Czipők költözökés miatt rendkívül ocsn kaphatók a Központi Czipő árúházában Drener melett.

Permetez gépek javítását i telejekorán esz ő-zolossá Varga Janos rézművesé, Piacz utca 52. mert most olcsóbbak miatt a sze-zonban

Egy teljesen jókarban levő hálószoba butor es egy szőnyegdivány jutácsos áru eladó Czim a kiadóhivataiban.

Kitűnő órák, legújabb divatu órászerek leg-jutányosab árban, valamint javítások leg-jobb szakértelemmel eszközöz te nek az esőrendu órák műhelyben Bauer Károlynál Piacz-u. 75. Iparbankkal szemben.

Enedio-kredenc, etszervizek, tüdőgyök es tuggólampák e adók. C-apó-u. 57.

Lakás.

Varga utca 48 sz a egy 4—5 szobás viz-e telőkel ellátott modern utcai lakás 1910. május 1 től kiadó.

Különféle.

Női fodrász terem, ondulálás, chamoing haj-más, vitaminos szartás, hajfésés haj munka külön egességek csaki Weisz Edéné termeiben Piacz 38. Kifésült hajja legmagasabb árban veszek. Tel fon 759.

Füvészhert-u. 14! Nagytemplomhoz egy perc a HARMATHY antiquarium könyvek, zsolttárok, imakönyvek ott rémölcsön kapható.

Gazdák!

Tavotta, gazdasági olajok, konócsók legolcsóbban

Blumbergernél

Hatvan-utca 13. Telefon 621.

5500 Kőjegyzői egyh. t. orvosi es magan biznyvany igazója, hogy a RAISER-féle mell-karamellák

Köhögés

rekedtség, nyálásodás, katarraus, görcs es száma hurut ellen legjobban hataak. Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 60 fill. Kapható Tóth Béla, Mihalovits Jenő, Marakózy László, Grósz Nagy Ferencz, Mauthner Alfréd gyógyszereszeknél, Jósá és János a Központi drogueriaiban. Ujfehértón: Tron Gyula gyógy-szerésznél Püspökiadányban: Harsányi Lajos gyógyszerésznél.

Piacz-utca 72. szám alatt

két szoba, egy előszoba és egy fürdő-szobából álló

Lakosztály

gargon lakásnak vagy irodának azonnal

kiadó.

Értekezhetni ugyanott.

Mész! Cement! Gipsz!

Körösvölgyi darabos mesz,
Pihent oltott meszet,
Elszigetelő éspapir fedőlemezot,
Portland és Román cementot,
MENYEZET, NÁDFONATOT,
Stukator és Albaster gipszet,
VAKOLATI KÓPORT

és minden más építkezési anyagot leg-olcsóbb ár és feltételek mellett szállit

KUPFER JENŐ

Főüzlet: Iroda és Raktar:
Petőfi-tér 6. szám. Bethlen-utca 23. sz.
Egész kocsí rakományánál nagyobb arengedmény!
Tessék ajánlatot kérni!

Telefonszám: 632.

HALMÁGYI áruházában
női felöltő, hosszú angol
10 korona.

HALMÁGYI áruházában
Pongyola delain, remek
színekben 15 korona.

HALMÁGYI áruházában
Remek csipke blousok bé-
lelve 10 korona.

HALMÁGYI áruházában
— angol alj színes —
5-50—6 korona.

Alapítottatott 1893. évben.

HALMÁGYI SÁMUEL

női és leány felöltők legnagyobb áruháza
DEBRECZEN, Piac-u., a főpostával szemben

**Női és leány Costümökben
óriási választék!**

Üzletmagnagyobbítás miatt az összes áruk
rendkívül olcsón árusítatnak.

„Külön mérték osztály.”
Szolid olcsó árak! Előzékeny kiszolgálás!

Telefonszám: 632.

HALMÁGYI áruházában
Női Costüm, divatos
24—30 korona.

HALMÁGYI áruházában
gyermek gallér cukiyával
5 korona.

HALMÁGYI áruházában
Leány Costümök 12—16
évesnek 20—24 korona.

HALMÁGYI áruházában
Leány és gyermek felöltő
8—10 korona.